

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt tirsdag den 19. marts 2013

Sag 315/2012

(1. afdeling)

A

(advokat Lars Sandager)

mod

ISS Facility Services A/S ved Codan Forsikring A/S

(advokat Nicolai Mailund Clan og advokat Christina Neugebauer)

I tidligere instanser er afsagt kendelse af Retten på Frederiksberg den 7. juni 2011 og af Østre Landsrets 10. afdeling den 20. august 2012.

I påkendelsen har deltaget fem dommere: Lene Pagter Kristensen, Niels Grubbe, Thomas Rørdam, Michael Rekling og Oliver Talevski.

Påstande

Kærende, A, har nedlagt påstand om, at indkærede, ISS Facility Services A/S, skal anerkende, at den del af hendes krav på godtgørelse for svie og smerte og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, der angår perioden efter den 4. november 2005, ikke er forældet.

ISS Facility Services A/S har påstået stadfæstelse.

Supplerende sagsfremstilling

Det fremgår af sagen, at A den 19. maj 2010 blev indstillet til førtidspension.

A har i et processkrift af 30. juni 2011 opgjort sit krav om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i perioden fra den 6. november 2005 til den 19. maj 2010 til 810.893,34 kr. Hendes krav om godtgørelse for svie og smerte er opgjort til 67.000 kr.

Ankestyrelsen har i en afgørelse af 22. august 2011 fastslået, at A har ret til erstatning for tab af erhvervsevne på 75 % i anledning af hendes arbejdsskade den 8. august 2005.

Højesterets begrundelse og resultat

Problemstillingen

A har over for ISS Facility Services A/S bl.a. rejst krav om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og godtgørelse for svie og smerte i anledning af en arbejdsskade, der fandt sted den 8. august 2005. Kravene vedrører en periode på 5 år forud for sagens anlæg den 5. november 2010. Kæremålet for Højesteret angår, om kravene er forældet.

A har anført, at hendes krav ikke er forældet, fordi forældelse indtræder successivt, dvs. i takt med at den enkelte fordring om betaling af erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og godtgørelse for svie og smerte forfalder dag for dag. ISS Facility Services A/S har heroverfor anført, at hendes krav er forældet, fordi forældelsesfristen skal regnes fra skadens indtræden, som ubestridt ligger mere end 5 år, før forældelsen blev afbrudt. Der er ikke under sagen spørgsmål, om forældelsesfristen er suspenderet som nævnt i § 3 i forældelsesloven af 1908 eller i arbejdsskadesikringslovens § 36, stk. 3, 2. pkt.

Det fremgår af arbejdsskadesikringslovens § 36, stk. 2, at krav mod arbejdsgiveren på erstatning eller godtgørelse i anledning af en arbejdsskade forældes efter reglerne i forældelsesloven af 2007. For disse krav er forældelsesfristen dog 5 år, jf. arbejdsskadesikringslovens § 36, stk. 3, 1. pkt.

Arbejdsskadesikringslovens § 36, stk. 2 og 3, og forældelsesloven af 2007 trådte i kraft den 1. januar 2008, jf. § 47 i lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om forældelse af fordringer mv. (ændringsloven) og § 29, stk. 1, i forældelsesloven af 2007. På dette tidspunkt var den 5-årige forældelsesfrist i forældelsesloven af 1908, som As krav var omfattet af, jf. denne lovs § 1, stk. 1, nr. 5, endnu ikke udløbet. Det er derfor en forudsætning for, at hendes krav er forældet, at der er indtrådt forældelse såvel efter forældelsesloven af 1908 som efter de nu gældende forældelsesregler, jf. ændringslovens § 48, stk. 1, og § 30, stk. 1, i forældelsesloven af 2007.

Forældelsesloven af 1908

Efter § 2, stk. 1, 1. pkt., i forældelsesloven af 1908 regnes forældelsesfristen fra den tid, da fordringen af fordringshaveren ”kan kræves betalt”. Ved erstatningskrav uden for kontrakt løber forældelsen efter fast praksis fra tidspunktet for skadens indtræden, medmindre der er grundlag for suspension af forældelsesfristens begyndelsestidspunkt efter § 3, jf. f.eks. Højesterets domme i UfR 2010 s. 1068 og UfR 2012 s. 574.

Skadens indtræden er efter praksis også begyndelsestidspunktet for forældelsesfristen vedrørende krav om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og godtgørelse for svie og smerte, jf. her ved Højesterets domme i UfR 1948 s. 172 og UfR 2002 s. 573. Højesteret har ikke i tidligere praksis, herunder i dommene i UfR 2005 s. 1594 og UfR 2006 s. 2535, givet udtryk for, at sådanne krav forældes successivt.

Højesteret finder herefter, at den 5-årige forældelsesfrist for As krav om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og godtgørelse for svie og smerte skal regnes fra skadens indtræden, som ubestridt ligger mere end 5 år før forældelsens afbrydelse. Hendes krav er derfor forældet efter forældelsesloven af 1908.

Forældelsesloven af 2007 og arbejdsskadesikringslovens § 36, stk. 2 og 3

Efter § 2, stk. 1, i forældelsesloven af 2007 regnes forældelsesfristen fra det tidligste tidspunkt, til hvilket fordringshaveren kunne kræve at få fordringen opfyldt, medmindre andet følger af andre bestemmelser. For så vidt angår fordringer på erstatning eller godtgørelse for skade forvoldt uden for kontraktsforhold, regnes forældelsesfristen fra skadens indtræden, jf. § 2, stk. 4. Bestemmelsen i § 2, stk. 4, finder også anvendelse på krav mod en arbejdsgiver om erstatning eller godtgørelse i anledning af en arbejdsskade.

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger til § 2, stk. 4 (lovforslag L 165, Folketingstidende 2006-2007, tillæg A, s. 5613 f.), at bestemmelsen viderefører gældende praksis med hensyn til fastlæggelsen af begyndelsestidspunktet ved erstatningskrav uden for kontrakt, at det som udgangspunkt er tidspunktet for lidelsens opståen, der er afgørende, hvis der ved personskade er forskel på den skadelige påvirkning og tidspunktet for lidelsens opståen, og at fristen i disse tilfælde løber fra det tidspunkt, hvor de følger, der kræves erstatning for, har vist sig på

en sådan måde, at skadelidte havde rimelig anledning til og mulighed for at rejse et – eventuelt foreløbigt – erstatningskrav. Det fremgår ikke af lovforslagets bemærkninger eller af forarbejderne i øvrigt, at krav om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste eller om godtgørelse for svie og smerte forældes successivt.

Højesteret finder herefter, at der ikke er grundlag for at fastslå, at krav om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og godtgørelse for svie og smerte efter forældelsesloven af 2007 forældes successivt som hævdet af A.

På denne baggrund skal også den 5-årige forældelsesfrist i arbejdsskadesikringslovens § 36, stk. 3, 1. pkt., for As krav om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og godtgørelse for svie og smerte efter Højesterets opfattelse regnes fra skadens indtræden i henhold til § 2, stk. 1, jf. stk. 4, i forældelsesloven af 2007. Skadens indtræden ligger ubestridt mere end 5 år før forældelsens afbrydelse. Hendes krav er derfor tillige forældet efter reglerne i arbejdsskadesikringsloven sammenholdt med forældelsesloven af 2007.

Højesteret stadfæster herefter landsrettens kendelse.

Thi bestemmes:

Landsrettens kendelse stadfæstes.

Kæremålsomkostningerne fastsættes af byretten i forbindelse med sagens afslutning.